

FENT CARRERANY

REVISTA DE L'ASSOCIACIÓ CULTURAL

"FENT CARRERANY".

MARIA DE LA SALUT.

EDITORIAL

SUMARI

Editorial i Sumari	2
Comentari sobre les festes	3
Els dos sopars	5
Tensió en el meló	6
Sa Xerradeta	8
La Columna de la Llengua	10
Maria, antany	11
Bullit de Notícies	12
Demografia	14
El temps	14
Poemes i Gloses	15
Els platers de la Plaça	16
La Nicotina	17
Pàgina Bíblica	18
Correu Obert	18
Casa de la Vila	20
Carrerany Esportiu	22
Activitats de l'Associació	24

EQUIP DE REDACCIÓ

Magí Ferriol Bauzá
 Pere Fons Pascual
 Catalina Mas Carbonell
 Antoni Mas Negre
 Margalida Mas Vicens
 Jaume Mestre Llopart
 Joana Maria Queralt

COL·LABORADORS

Delegació d'Informació de
 l'Ajuntament de Maria
 Pere Crespi Salom
 Andreu Forteza
 Joan Gelabert Mas

Portada: Fotografia feta per Pere
 Mascaró, l'amo en Pere des Retrats
 quan s'estava fent l'escola de
 nins,

Edita:
 Associació Cultural FENT CARRERANY
 Femenies, 1
 07519 Maria de la Salut

LA PARTICIPACIÓ HA ESTAT SENSE CAP DUBTE L'ELEMENT POSITIU D'AQUESTES PASSADES FESTES DE LA MARE DE DÉU DE LA SALUT. PARTICIPACIÓ QUE HA ANAT DES DE L'HORA DE CONFECCIONAR EL PROGRAMA DE FESTES, BÉ ORGANITZANT ACTES I APORTANT IDBES, FINS A LA PARTICIPACIÓ FÍSICA ALS JOCS, FENT D'ESPECTADOR, ETC... PASSANT PER UNA MANIFESTACIÓ QUE CUMPLIA AMB L'OBJECTIU DE PROTESTA QUE, EN CERTA MANERA TÉ "LA FESTA DEL MELÓ". D'UNA O ALTRA FORMA A CADA ACTE HI HA PARTICIPAT MOLTA GENT I L'OBJECTIU DE FER UNES FESTES POPULARS I PARTICIPATIVES S'HA VIST CUMPLIT TOTALMENT.

DEIXANT APART ELS ERRORS D'ORGANITZACIÓ, QUE N'HI HA HAGUT, LA "FESTA DEL MELÓ" HA TORNAT ESSER L'ELEMENT NEGATIU, TAMBÉ SENSE CAP DUBTE, FINS EL PUNT D'HAVER DIVIDIT EL POBLE ENTORN DE LA FIGURA DEL BATLE. UNS PER TROBAR ENCERTADA LA SEVA ACTUACIÓ I ALTRES PER CRITICAR-LA. DE TOT HI HAGUT, PERÒ EL MÉS TRIST HA ESTAT LA CONFUSIÓ PER PART D'UN COL·LECTIU DETERMINAT DEL CONCEPTE DE DEMOCRACIA I EL DE DESPRECI PERSONAL. UNA MANIFESTACIÓ SEMPRE HA ESTAT UNA FORMA DEMOCRÀTICA D'EXPRESSIÓ PERÒ MAI UN DESPRECI CAP A UNA PERSONA EN CONCRET I SÍ UNA PROTESTA A LA SEVA LABOR. AQUESTA ÉS UNA COSA MOLT ARRELADA AL NOSTRE POBLE. TRIST ÉS QUE UNA PERSONA PÚBLICA EN VERS DE RECTIFICAR DAVANT LA PROTESTA POPULAR, SI ÉS LÒGICA I EN BÉ DEL POBLE, AGAFI AQUESTA COM UNA QÜESTIÓ PERSONAL ON TOTS ELS QUI S'EXPRESSEN PASSEN A ESSER ELS SEUS ENEMICS A PARTIR D'AQUELL MOMENT.

NO TORNEM A TEMPS PASSATS I VBIEM QUE ESTAM A L'ANY 1987 I EL COMPORTAMENT DEMOCRÀTIC ÉS UNA NORMA DE VIDA QUE JUST DU A UNA BONA CONVIVÈNCIA ENTRE TOTS ELS CIUTADANS.

Imprimeix:
 Apostol y Civilizador
 Petra
 Nº Depòsit Legal: PM-457/1986

+++++
 + La redacció de Fent Carrerany +
 + no es fa responsable de les +
 + opinions dels qui hi escriuen +
 +++++

COMENTARI SOBRE LES FESTES

Festes passades, coques menjades. Això diu el refrany popular mallorquí, volguent expressar que el que ja ha passat ja no ho hem de tocar, no n'hem de parlar. Ara bé, crec que és de justícia que, com a regidor de Cultura i per tant, responsable de l'àrea de festes, faci una valoració d'elles, perquè, com a qualsevol veïnat que té dret a expressar el que li agrada i el que no li agrada que es faci amb els seus diners, el regidor de Cultura també ho ha de fer, i respondre a les crítiques que pugui tenir.

En general, les festes es mereixen una valoració molt positiva, especialment en quant a la participació de la gent i altres aspectes que després analitzaré. El que ha estat molt negatiu és aquestes ganas de polititzar certs actes (quan dic "polititzar", em referesc a situacions de desobediència civil d'uns grups contra l'autoritat democràticament elegida per tots, perquè l'altra política, la vertadera, la de l'organització de la gent hi és i hi ha de ser per tot) o decisions, creant un ambient d'enfrontament i falta de diàleg que, en aquest poble, pareix que és la norma.

En primer lloc pas a analitzar les coses que consider positives: cal donar l'enhorabona i ajudar en tot el possible al grup COP DE GAS per totes les activitats dutes a terme abans i durant les festes. Que no es desanimin amb el pas del temps, ja que a vegades això passa. Rebran tot el recolzament d'aquesta regiduria, sempre acceptant unes mínimes normes de coordinació i organització amb les demés entitats locals i l'Ajuntament. Consider que també ha fet un excel·lent treball, el grup de teatre MITJA HORA DESPRÉS. En un poble com el nostre no es pot deixar de recolzar un grup d'aquestes característiques, que feia estona que no hi havia. També és de valorar la feina i l'espectacle realitzat pels al·lots de l'escola, encara que "el vestit els ha vengut un poc gros" i han anat de capoll durant totes les festes. També consider

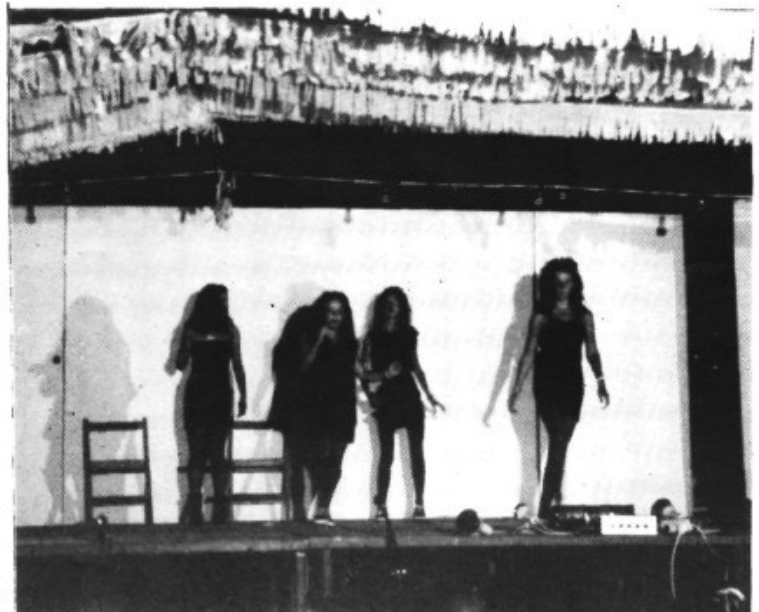
positives les demés actuacions dels distints grups del poble per tots conegudes, i que es faria molt llarg anomenar ara.

és una intenció de l'àrea de Cultura que els actes de les festes, no just de les Patronals, siguin plens de grups del poble; això voldrà dir que hi ha una preocupació i una vida cultural i esportiva que afectarà a la majoria de la gent. Amb l'ajuda i opinió de tots els grups, prendrem les mesures que ho afavoreixin.

També els espectacles duits de fora, en general, han estat variats i dignes.

No puc oblidar el Sopar Popular, que malgrat les traves que ha tengut, ha estat un èxit. Tal vegada s'ha pagat la novatada i la falta d'experiència per esser el primer any que s'organitzava. Però aquest sopar es perfila com un dels actes més concorreguts dels propers anys, si es prepara bé i s'eviten els entrebancs d'enguany.

Dins l'anàlisi de les coses negatives també hi va una proposta per a millorar-les. És necessari tenir una Comissió de Festes, formada per un número determinat de persones que es reuneixin

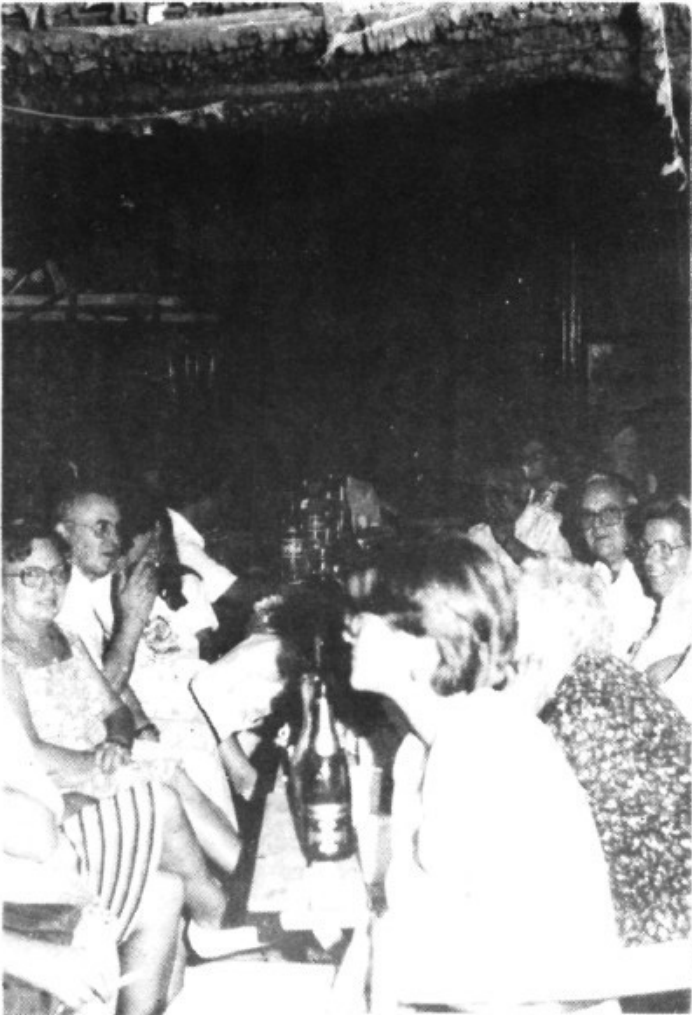
periòdicament, perquè surti un programa molt més coordinat que el d'enguany. (I si pot esser, ha d'estar confeccionat pel mes de Juny.) Crec que hi ha hagut molts actes, un sobre l'altre. La veritat, crec que es poden fer tots: si és necessari s'empren més dies; l'estiu és llarg. A molta gent li ha passat que no ha pogut assistir a diferents actes perquè n'hi havia d'altres a la mateixa hora o molt aprop. Hauriem de pensar amb la gent que fa els dinars de festes i altres feines a ca seva.

Passant a altres aspectes, cal millorar l'equip de so, la instal·lació elèctrica de la plaça, l'entrega de trofeus i no fer sopars oficials durant les festes, sobretot si al mateix moment es fa un espectacle.

I ja per acabar vull fer pública la vergonya que vaig patir, el dissabte de la Mare de Déu, després de la verbena, damunt la plaça. Ja coneixeu la meua opinió sobre la tristament famosa guerra del meló. N'estic en contra i sempre hi he estat. És

una brutor, i molta de gent pensa igual, sobretot els qui directament la pateixen. El que s'hagi fet norma és simplement perquè mai s'ha fet res per aturar-ho, igual com es podria fer normal qualsevol altra cosa que ens possàssim a fer tots, de les que consideram anormals, il·legals ó incíviques. Si en realitat es consideràs una cosa popular, jo així ho acceptaria, això s'organitzaria públicament, amb uns responsables, sobretot de neteja, posterior. i l'Ajuntament hi podria dedicar una part del seu pressupost. Però mentres es faci d'amagat, sense cap organització, on qualsevol ho pot aprofitar per fer el que vulgui, ningú de dins l'Ajuntament ho pot acceptar; **ÉS FOMENTAR UNA ACTITUD I UN POBLE SENSE LLEI I SENSE NORMES.** Crec que aquest desverí s'ha d'aturar sense força pública: s'ha d'aturar simplement perquè els qui estimam aquest poble i volem que sigui un POBLE, en lletres majúscules, no hem de voler esser la befa de tots els pobles veïns. **VERGONYÀ, TAMBÉ EN LLETRES MAJÚSCULES, VAIG PATIR AQUELL VESPRE DE VEURE CRITS, CORREGUDES I ACTITUDS DE GENT QUE EN CERTS MOMENTS VOLEN REPRESENTAR HOMONIA I SÈRIETAT,** però aquell vespre els hi sortia la part salvatge que duim dedins. Això és un mal exemple per la gent jove. Així no podem esperar que siguin millors. Després em contarem moltes més coses, més greus, que no vaig poder veure i que per això no coment. Aquí cadascú que recapaciti i faci la seva valoració.

EL DOS SOPARS

Les passades festes de la Mare de Déu ofereixen molts d'aspectes, gestos i fets que mereixen un comentari.

La meua intenció és fixar-me en un sol d'aquests aspectes: el sopar del dissabte, 5 de setembre. Per aquest dia el programa de festes preveia, i així es va dur a terme, que hi haguera a les 19 hores, les inauguracions de la residència dels vells, etc. amb l'assistència de les autoritats autonòmiques i locals; a les 21 hores el pregó de festes i a les 21'30 hores un sopar popular a la plaça des Pou. I arribam ara al punt on en voldria detenir: el programa, com és natural, no especificava a on havien de sopar les autoritats. És evident que aquell dia les autoritats autonòmiques eren convidats de les autoritats municipals, per tant, eren convidats del poble. El sentit comú i la cortesia més elemental fan veure que tots els que havien tengut l'atenció d'acudir al nostre poble en la seva festa havien de sopar; no en faltaria més. La meua pregunta és aquesta: ¿on havieu de sopar? Quan els polítics volen halagar i engatussar al poble, sempre diuen que aquest sap distingir, que al capdell és el que té la raó, etc. Doncs bé, aquell vespre totes les persones amb qui vaig tenir ocasió de parlar coincidiren en

que el lloc apropiat per sopar aquell vespre totes les autoritats era la plaça i no la residència de la Tercera Edat.

Supòs que aquest aspecte no tendria massa importància en un contexte dictatorial, que es caracteritza precisament per un allunyament abismal entre "l'autoritat" i el poble. En canvi, en una democràcia el gest té la seva importància perquè els qui detenten l'autoritat ho fan en nom dels ciutadans i perquè ells els han donat la confiança.

Es cert qui n'hi hagué que volgueren corregir l'error quan es donaren compte de que s'havien equivocat, però ja era tard. És cert també que, entre les persones del poble que assistiren a aquest sopar de les "autoritats", algunes hi assistiren ben a disgust, només perquè es sentiren en l'obligació d'acceptar,

per cortesia, la invitació que havien rebut, però pensaven que el seu lloc era a la plaça.

Per acabar, i a fi de que quedi clara la postura que es manté en aquest comentari, voldria recalcar:

1.- Em sembla molt correcte que a les nostres festes s'hi convidin les autoritats autonòmiques i totes les personalitats que es consideri convenient.

2.- La invitació hauria d'esser a participar de la festa del poble i no a contemplar-la des d'un pedestal.

3.- en el cas concret que comentam, el del dia 5 de setembre, és ben clar que la coincidència dels dos sopars no diu res a favor dels organitzadors del sopar que no estava previst al programa de festes.

Margalida Mas i Vicens

Tensió

Per desgràcia el meló ha tornat esser, igual que anys passats, el trist protagonista de les "Festes de la Mare de Déu". Tal vegada els condicionants que l'envoltaven no fossin els mateixos però en el fons la protesta deixava veure la seva presència. A les edicions anteriors era una protesta contra la falta de participació popular i a la nefasta i obscura gestió de l'Ajuntament al llarg de l'any. A les darreres ocasions, imperava la burricia, la barbàrie i el gamberrisme i ho prova el fet de que joves d'altres pobles de voltant, i fins i tot de Ciutat, venien a Maria a fer allò que al seu poble no els deixaven fer: llançar melons i altres elements.

Per uns era una forma de protesta i per altres una manera més de descarregar la seva agressivitat i el seu instint gamberril sense pensar que molestaven a uns veïns, que tal vegada, no tornerien veure fins l'any que ve, als quals se'ls deixava façanes i voreres brutes que, llavors, mentres ells dormien, havien de fer net. Aquest any els externs que han vingut han estat convidats a una guerra per fer caramull, per parèixer que eren més a l'hora de fer un renou i bulla que ja estava preparada des de feia alguns dies i fins i tot alguns la somiaven cada vespre. Ara, segons es diu pel poble, perquè de forma oficial i pública no se'n sap res, aquest desordre a algú li costarà posar-se la mà a la butxaca. Un any més tornarem esser la befa de tot Mallorca per l'actitud d'alguns, i uns externs podran contar que a Maria es pot fer de gall al corral d'un altre.

N'hi ha que defensen la "guerra del meló". Ells sabran perquè i respet la seva postura, però enfora de ca seva, que la seva mare no hagi de fer net o, tal vegada, la seva dona. L'altre dia un comentari deia que, aquest any, ha estat una sort que els que l'han feta, l'han feta davant ca seva. Devia saber perquè ho deia.

Aquest any el nostre batle, Miquel Torelló, volia acabar amb la vergonya i, encara que no ho fes de la manera més

correcta des del meu punt de vista, hem de reconèixer que per qualque part havia de començar. Tal vegada la seva actitud provocadora assegurant que no passaria res i algunes decisions preses hores abans posassin més llenya al foc, però és positiu el que volgués acabar amb la ditxosa "festa". L'ambient estava caldejat per certs elements que de la nit al dia s'han vist fora del que ells tenien per casa seva: La Casa de la Vila. No descart que, com anys passats, hi haguera hagut "festa del meló". Alguns joves la volen i altres l'esperaven com qui espera el Messies per poder-se rebelar contra una situació extranya. Del que ha passat a fer dues hores de bulla hi ha un tros molt llarg.

La nit del passat 7 de Setembre, varen succeir cassos i coses de tot tipus, des d'una manifestació d'un centenar de persones, externs entre elles, que va acabar amb una asseguda davant el batle demanant la seva dimissió, passant per unes gloses i uns "desmadres" propis d'una revolta popular amb una heroïna femenina inclosa, fins a una tirada quasi simbòlica a la que no varen participar els organitzadors, amagats i amb la mà darrera després d'haver tirat la flama encesa. Al final, segons es diu, alguns hauran de pagar car el seu "atreuiment" i altres, sense més culpa que haver-hi estat, pagaràn per ells, i això no acaba d'esser just. Hem de reconèixer que aquest any es tiraren pocs melons. Per qualque cosa va esser..

en el meló

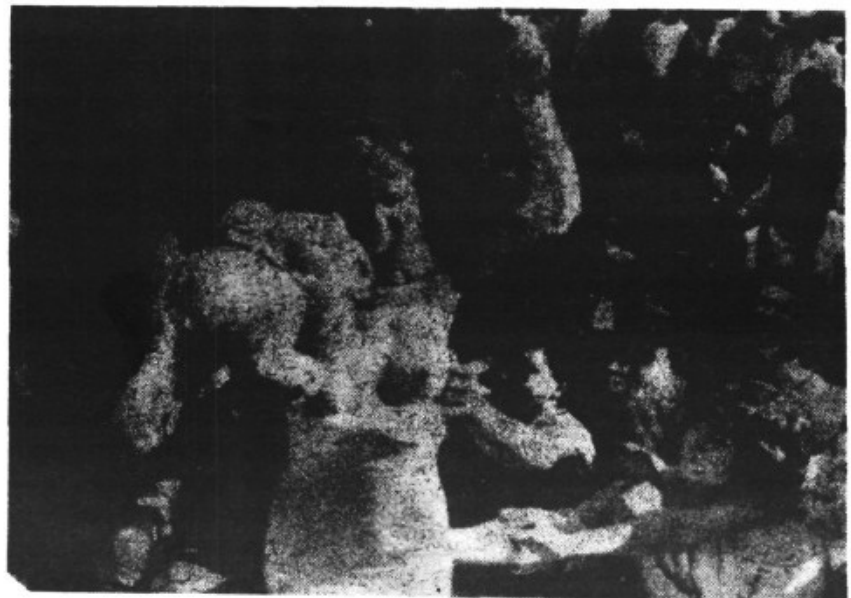
Tot el món té dret a expressar la seva actitud i una asseguda és una manera molt democràtica de fer-ho. Però el que no és ètic és emprar unes persones externes, o del poble mateix, per dir el que un vol i no sap com dir-ho d'una forma democràtica. Dubt si fou per falta de costum o bé per tornar als temps passats. La democràcia ofereix moltes possibilitats per expressar actituds i idees. Aquesta és una d'elles i a mi particularment m'agrada molt, però confondre una massa entre el gamberrisme i la política no és una d'elles. La nit del 7 de Setembre tenia una semblança amb les protestes populars que hi ha a Xile, Euskadi o a les passades protestes estudiantils. Sort que les hòsties per part de les forces d'ordre públic just es veuen per la tele al igual que el fum dels còctels "Molotov" que si no qualcú s'haguera gratat fort. Pensem que no tot és pegar crits i tirar coces. No defens l'actitud del batle ja que, inconscientment, va provocar els fets o bé cons-

cientment. Però si es té res a dir políticament, hi ha una sala de plens on tot-hom pot anar a escoltar i altres a representar als que els han elegit i és allà on fa bon xerrar encara que s'estiga en minoria. Jo em deman que ha de pensar un votant quan veu que els seus representants van a la sala de plens a escoltar. Particularment, a les pròximes, el meu vot no emportaria que l'esperassin.

Els que abans la criticaven i no l'aturaven ara són els que l'empren. I altres, que just la criticaven, ara també hi participen i, en darrer lloc, altres que abans protestaven amb ella ara no hi participen. Com poden veure una autèntica comèdia.

Hi ha els de sempre que la defensen, sobre tot joves. Els respect el seu gust però voldria que hi hagués responsables per si hi ha una desgràcia o rompuda. No com ara que ningú vol saber res. Esperem que l'any que ve no siga com aquest i ens donem compte que ja estarem a n'el 1988.

Jaume Mestre Llompart.

SA XERRADETA!

Aquesta vegada SA XERRADETA no té un sol protagonista. Hem fet un petit qüestionari que hem passat a una sèrie de gent, sobre les passades festes. Hi ha opinions per tots els gusts. Vosaltres també hi podeu dir la vostra. Teniu a la vostra disposició la secció CORREU OBERT per opinar sobre aquests temes.

QUESTIONARI SOBRE LES PASSADES FESTES

- 1.- QUÈ OPINES SOBRE LES PASSADES FESTES?
- 2.- QUÈ T'HA AGRADAT MÉS?
- 3.- QUÈ T'HA AGRADAT MANCO?
- 4.- QUÈ HI AFEGERIES I QUÈ LLEVARIES?
- 5.- QUIN CONCEPTE TENIU DE LA GUERRA DEL MELÓ?

=====
(P.M.F., 11 anys, Estudiant)

- 1.- Que han estat molt bé i divertides.
- 2.- El que varen fer els nins.
- 3.- Ses diapositives.
- 4.- Afegiria que duguesin qualque cantant i llevaria ses diapositives.
- 5.- Que no està bé.

=====
(N.J.F.N., 19 anys, Estudiant)

- 1.- No opin.
- 2.- El teatre.
- 3.- Sa participació.
- 4.- Afegir res i llevar res.
- 5.- Com a festa popular bé; com a gamberrisme és greu.

=====
(J.D.N., 21 anys, Estudiant)

- 1.- Com ses de cada any, excepte sa festa del meló.

- 2.- Sa festa des meló.
- 3.- Ofici solemne.
- 4.- Qualque acte amb artistes bons i que sa gent hagués de pagar. Per 500 pts. no passa res.
- 5.- No és una guerra de "gamberros" que s'hagi d'eliminar. És una festa com haver d'encalçar una porcella ensabonada. Si embruta s'ha de fer net. O bé han de netejar es mateixos de sa festa o bé s'Ajuntament s'hauria d'encarregar.

=====
(F.Q.M., Edat: 21 anys, Puericultora)

- 1.- Que hi ha hagut més participació de sa gent des poble.
- 2.- S'obra de teatre, sa verbena i es sopar popular.
- 3.- Es tir al colomí.
- 4.- Hi afegiria que hi hagués més persones majors que ajudasin als al.lots de s'escola.
- 5.- Podria esser guapo com a festa popular, si no hi hagués gent que utilitzàs per fer política bruta.

=====
(J.G.M., 34 anys, Perruquera)

- 1.- Molt bones, molta d'activitat per totes ses edats.
- 2.- Tot, sa festa dels al.lots, sa comèdia, ses carreres, sa verbena, sa Coral i Música Jove.
- 3.- Massa activitats a un mateix temps.
- 4.- Afegiria sa festa des meló ben feta, organitzada per s'Ajuntament sense agredir a ningú. Llevaria sa polèmica des meló.
- 5.- Concepte molt desagradable allà on es joves volen festa des meló, s'ha d'organitzar bé i seria un altre activitat de festa, sense gamberrisme.

=====
(A.M.A., 38 anys, Religiosa)

- 1.- Opin que hi va haver desavinantesa.
- 2.- Vistes del poble.

- 3.- El lio dels melons.
- 4.- que es doni a conèixer més la cultura. Sa desunió.
- 5.- De molt poca educació.

=====
 (C.R.B., 55 anys, peó picapedrer)

- 1.- Bones.
- 2.- Sa comèdia.
- 3.- Poca participació del poble.
- 4.- Més ball de pagès.
- 5.- La llevaria de tot, trop que és una grosseria.

=====
 (A.F.B., 85 anys, Jubilat)

- 1.- No vaig veure res o poc.
- 2.- Es ball de pagès, trob que sa banda tocava molt bé.
- 3.- Trob que no hauria d'haver baralles.
- 4.- Més música de banda de carrer; fora meló i tota classe de gamberrisme.
- 5.- Trob que és una burreria.

=====
 (F.M.M.F., 17 anys, Estudiant)

- 1.- Han estat bé.
- 2.- La comèdia de teatre.
- 3.- Fer córrer una porcella per la plaça.
- 4.- ?
- 5.- Llibertat a sa gent que hi vulgui participar. No ha de ser un acte polític.

=====
 (J.M.G.S., 24 anys, professor d'EGB)

- 1.- Els actes durant el dia foren perfectes. Els actes nocturns es feren just per a un petit grup de gent, sense pensar si hi havia altres tendències.
- 2.- Els jocs per a nins i, en general, els actes diurns.
- 3.- Les segones diapositives perquè hi haguè dos dies seguits i les carreres de bicicletes.
- 4.- Llevaria el que he dit a l'anterior pregunta, afegirira més actes on la gent pogués participar més.
- 5.- Que a partir d'una certa hora pogués celebrar-se, si després la gent es comprometés a contractar qualcú per netejar el carrer, o que la mateixa gent ajudàs a netejar-la.

=====
 (G.C.F., 22 anys, sense ofici)

- 1.- Com les altres.
- 2.- El futbito femení.
- 3.- Les diapositives.
- 4.- Més meló, menys alcalde.
- 5.- No és una guerra, és una diversió.

=====
 (J.M.F.C., 22 anys, professora d'EGB)

- 1.- Han estat unes festes on hi ha hagut molta participació dins totes les edats.
- 2.- Moltes coses però cap en especial.
- 3.- Ses carreres de bicicletes, però per molta gent són importants.
- 4.- Que continuin i amb ganes. I que no es trobin condicionants polítics per tots els costats.
- 5.- Sa guerra des meló era una cosa molt agradable i divertida, fins un cert punt i unes certes hores. Però aquest any no ha estat més que una manifestació política i un intent de dir que sempre ha estat així, cosa que no és certa.

=====
 (M.B.B., 19 anys, estudiant)

- 1.- M'han agradat molt, ja que hi ha hagut molta participació de la gent.
- 2.- Els actes preparats per a la participació de la gent, com jocs infantils, auto-cros, gimkama,...
- 3.- La verbena.
- 4.- Llevar tota la polèmica que s'ha fet per motius polítics.
- 5.- A mi, personalment, m'agrada la festa del meló si es fa a partir d'unes certes hores i sense aficar-hi motius polítics com s'ha fet aquest any.

=====
 (F.B.M., 17 anys, Estudiant)

- 1.- Han estat bones però es poden millorar.
- 2.- L'obra de teatre i l'organització de Cop de Gas, un exemple a seguir.
- 3.- L'actuació del batle.
- 4.- Hi afegiria més actes populars i llevaria els toros i massificació d'actes al mateix temps.
- 5.- En primer lloc s'ha d'aclarir que no és una guerra, sinó una festa popular i, per tant, hauria d'estar recolzada.

LA COLUMNA DE LA LLENGUA.

EL CATALA DE MALLORCA I ELS BARBARISMES

A l'hora de parlar de l'ús de la nostra llengua cal fer referència obligada a la utilització, cada vegada més extensa, de mots i/o expressions que no són propis del català de Mallorca.

Aquestes paraules, estranyes al propi idioma i que en substitueixen d'altres totalment correctes, són conegudes amb el nom de barbarismes. Per raons de pressió social i política, aquests mots procedeixen, majoritàriament, del castellà. No cal tenir les orelles massa netes per sentir paraules com: "comedor", "letxeria", "mejillón", "merlussa", "jamón", "enfermetat", "arbol de Navidad", "poste", "delanterera", "balón", etc.

Quan els contactes dels mallorquins amb la gent castellanoparlant eren més aviat escassos; l'ensenyament era un privilegi i els mitjans de comunicació pràcticament inexistents, la influència del castellà era mínima.

Avui, però, les coses han canviat. La gent es mou més, ja fa anys que l'ensenyament és obligatori i gairebé tothom té a caseva un televisor que el posa en contacte amb el castellà, de manera continuada.

Totes les llengües del món reben influències d'altri, i amplien el seu

cabal lèxic amb aportacions molt diverses. Ara bé, cal distingir entre aquelles paraules que provinents d'altres llengües vénen a omplir un buit -continuantment apareixen conceptes nous, aparells nous que necessiten d'un nom-, i aquelles altres, absolutament innecessàries, que l'únic que fan és desplaçar-ne de pròpies, plenament correctes. Aquestes últimes, a diferència de les primeres, l'únic que fan és empobrir el llenguatge, no enriquir-lo.

Per tal d'il·lustrar una mica més això que acabam de dir, anem a veure'n diversos exemples. Si començam pel camp esportiu, al llarg d'aquest segle han anat apareixent diversos esports que han necessitat d'un nom i de tota una terminologia que n'indicàs les diverses característiques i situacions possibles. Així tenim paraules com: futbol, handbol, tennis, bàsquet, etc, provinents totes elles de l'anglès (d'on procedeixen la major part de paraules del món de l'esport), i que cada llengua ha incorporat al seu sistema d'acord amb la seva fonètica i ortografia característica.

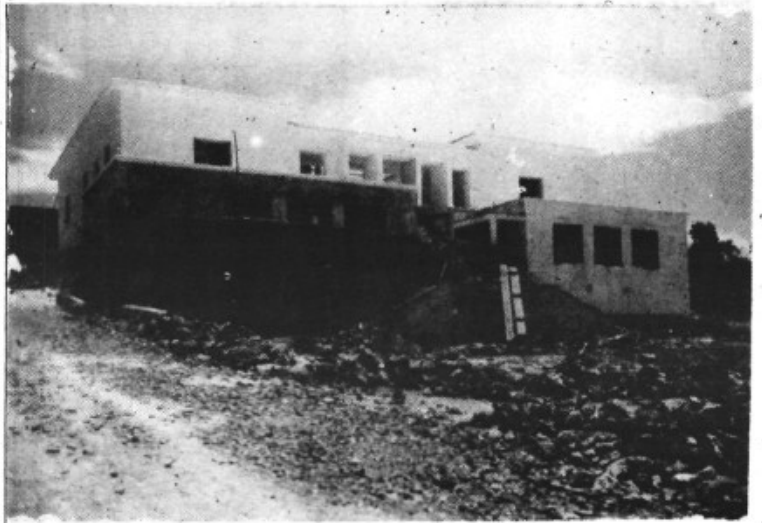
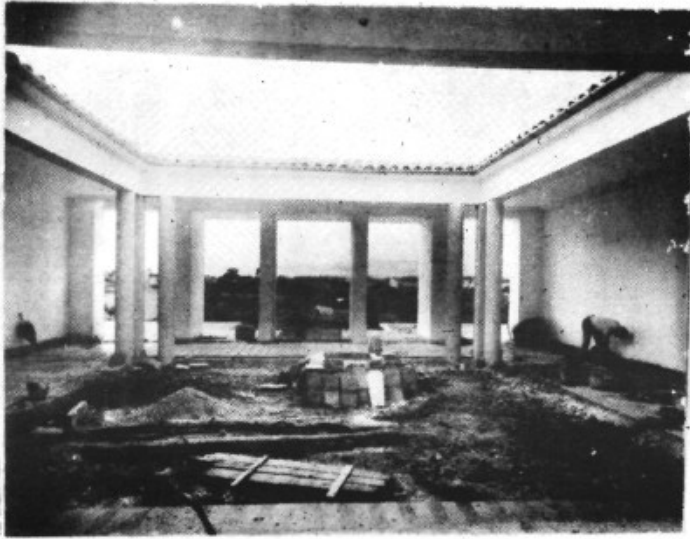
Així tenim que mentre en castellà la paraula provinent de l'anglès "football" (combinació de "foot"-peu-, i "ball"-pilota-) ha donat el mot "fútbol" paraula plana i amb accent. En català, la

paraula adaptada és futbol, paraula aguda, mé d'acord amb la pronúncia de l'anglès.

Paraules com handbol, bàsquet s'han adaptat també, d'acord amb la seva pronúncia original, sense fer-ne la substitució de seu significat, com ha fet el castellà, traduint-le respectivament per "balonmano" i "baloncesto".

Fins aquí podem parlar de fenòmens lògics i coherents de relació i influència entre llengües. E proper article parlarà, si Déu ho vol, d'aquelles influències totalment gratuïtes i innecessàries els barbarismes, que vénen a omplir cap buit sino a empobrir la pròpia llengua.

Joan Gelabert i Mas.

AQUESTES FOTOGRAFIES, FETES PER
 PERE MASCARÓ, L'AMO EN PERE DES
 RETRATOS, DATEN DEL TEMPS DE LA
 REPÚBLICA, DE QUAN ES CONSTRUÍ
 L'ESCOLA DE DALI.

BULLIT *de notícies* BULLIT *de notícies*

HA COMENÇAT EL NOU CURS

El passat 14 de Setembre, 171 al.lots del nostre poble començaren de bell nou les classes, repartits de la següent manera: a la guarderia, 14 al.lots dels quals s'encarrega Na Francisca Quetglas; 18 a ca ses monges, de 3 i 4 anys, amb Sor Andrea Pascual; al col·legi Públic, 149 alumnes (Pàrvuls: 15; Primer: 15; Segon: 23; Tercer: 15; Quart: 19; Quint: 19; Sisè: 13; Setè: 15 i Vuitè, 15.) El professorat del Col·legi Públic està format de la següent manera:

Directora: Isabel Mestre; Secretària: Joana Maria Colombram; Cap d'Estudis: Magí Ferriol; Pilar Amorós, Ana Maria Barón, Magdalena Jordà, Nofre Sureda, Maria Angeles Reynés i Maria Magdalena Barrios. Aquestes dues darreres, han sol·licitat llicència per embaràs i han estat substituïdes per Na Maria Riutort i Na Maria Fornés. Desitjam a tota la comunitat escolar, professors, pares i alumnes, un profitós curs 87-88.

LA GUARDERIA DE CA SES MONGES

és just reconèixer i agrair quan una cosa és útil o fa un bon servei a la comunitat. És aquest el cas de la guarderia de ca ses monges, que, des de fa un any, solventa els problemes de moltes famílies el pare i la mare de les quals fan feina a fora casa, i contribueix a l'educació dels al.lots que, per raons d'edat, encara no poden anar al parvulari. Així aprenen més a jugar i a compartir. Des d'aquí i en nom de nins i pares, gràcies a tots els que la fan possible, i ànims per mantenir-la. I als pares, Ajuntament o a qui

correspongui: que no la deixin decaure, que això ja és UN SERVEI POPULAR I NECESSARI.

NO S'HA COMENÇAT A L'ESCOLA DE BAIX

Degut a les deficiències detectades i a les, suposam, properes obres per a subsanar-les, els al.lots menuts no han començat les classes a l'escola de baix i s'han instal·lat a Ca Ses Monges. Dies passat el Delegat del M.E.C. a Balears, Sr. Crespi visità el centre per assabentar-se personalment dels problemes i prometé una ràpida solució.

I LES ELECCIONS, PER QUAN ?

Ja fa molta estona que està formada la junta gestora de l'Associació de la Tercera Edat, amb els problemes que els seus components han tengut, per tots coneguts. Creim que és ben hora de començar el procés electoral amb l'objectiu d'estabilitzar i fer funcionar l'Associació així com cal. Ànim, endavant i alerta mosques!

ELS SOPARS OFICIALS

Tot són queixes! N'hi havia que volien sopar allà dalt i varen haver de sopar a sa plaça. Altres, volien sopar a sa plaça, i varen haver de sopar allà dalt. I els qui assistiren als dos sopars oficials també se queixen. Sabeu de què? Idò, de què en el segon, donaren el mateix menú que al primer. O és que eren les sobres?

BULLIT *de notícies* BULLIT *de notícies*

MARIA. EL CENTRE POLÍTIC DE L'ILLA

Com ja anunciarem al darrer número, els "peixos grossos" de l'illa passaren pel nostre poble. N'hi vengueren més dels que ens pensàvem: El President de la C.A., Sr. Gabriel Canyelles, El President del C.I.M., Sr. Joan Verger, El Conseller de Sanitat de la C.A., Sr. Oliver, la Consellera de Cultura, Sra. Munar, el Conseller d'Agricultura, Sr. Morey, El Conseller de Cultura del CIM, Sr. Salgado, el Sr. Josep Moll, El Sr. Francesc Triay, El Sr Xisco Quetglas, el Sr. Ramon Aguiló, batle de Palma, el Sr. Antoni Pons, batle d'Inca, el Sr. Jaume Ferriol, batle de Sineu, i molts altres que ens perdonaran que no els recordem.

MOLTES QUEIXES A LA INAUGURACIÓ

Aquest món està molt mal repartit. I sobretot les panades... les que repartiren al refresc de la inauguració de la Llar dels Padrins. Uns menjaren massa i altres massa poc. En acabar l'acte, tot eren queixes entre els vells, perquè no s'havien menjat la racció que els havien promès.

CURSET PRE-MATRIMONIAL

Cinc parelles s'han aplegat per casar-se en properes dates. Parlaren en el curs En Antoni Perelló sobre la família, En Jesús de Orbe de Rueda sobre la ginecologia i En Pere Fons sobre cristianisme.

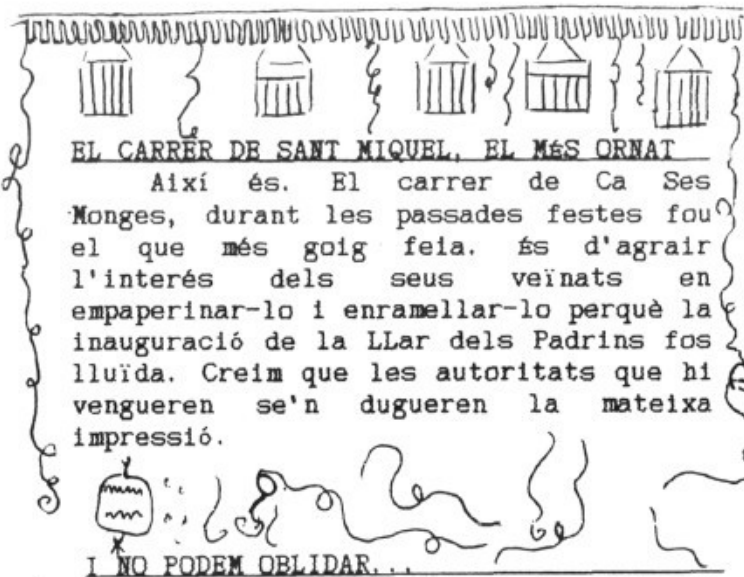

MÚSICA

Prest començarà el curs de solfeig. Aquest any l'Ajuntament farà un patronat de música, a on hi cabran distintes modalitats.

RECAUDACIÓ DE LES FESTES

A les passades Festes de la Mare de Déu l'església va recaudar 128.000pts.

EL CARRER DE SANT MIQUEL, EL MÉS ORNAT

Així és. El carrer de Ca Ses Monges, durant les passades festes fou el que més goig feia. És d'agrair l'interés dels seus veïnats en empaperinar-lo i enramellar-lo perquè la inauguració de la Llar dels Padrins fos lluïda. Creim que les autoritats que hi vengueren se'n dugueren la mateixa impressió.

I NO PODEM OBLIDAR...

Sa Quintana, Sa Raval, Constitució, El Carme, Travesia Antoni Monjo, Antoni Nadal, Son Puig, Jaume I, Ponent, Femenies... i aquelles dues dones que tregueren les ramelleres al carrer Bartomeu Jordà. I que segueixi l'exemple.

BULLIT *de notícies* BULLIT *de notícies*

LA SEGONA FESTA DES PEDAL. DERRERA HORA

Com sabeu, la nostra revista la duim a imprimir el darrer cap de setmana de cada mes, que aquesta vegada ha coincidit amb la celebració de la II Festa des Pedal. D'una manera ràpida ferem un comentari sobre la citada festa.

El passat divendres, arribaren 20 nins menorquins, que foren rebuts al nostre poble per les autoritats, la Rondalla des Pla de Petra i un refresc. Després foren repartits entre diverses famílies del poble. Pel que hem pogut saber tant els al.lots com les famílies han quedat molt satisfets de

l'experiència.

El dissabte feren una excursió al Delfinarium el dematí i l'horabaixa foren rebuts a l'Ajuntament d'Ariany.

I l'explosió, el deliri de la festa, s'ha produït avui matí amb la marxa amb bicicleta a Ariany. Banda de Música, Bandes de Tambors i Cornetes, Majorets i uns 1700 participants de varis pobles amb les seves camisetes, obsequi de l'organització, i les seves bicicletes han omplert la carretera Maria-Ariany.

Enhhorabona als organitzadors i a preparar la propera edició s'ha dit!

L'anima es: "Pep Maonés"

=====

DEMOGRAFIA

=====

ENS HAN DEIXAT

En Joan Carbonell Mas, morí dia 24 d'Agost als 64 anys. El seu domicili era al carrer Ponent, 45

En Joan Sabater Serra, ens deixà dia 26 d'Agost. Tenia 79 anys.

En Juan Ugidos Cristóbal, morí dia 3 de Setembre. Tenia 72 anys i vivia al carrer Major, 70.

Na Joana Maria LLiteras Massanet, morí a Palma als 77 anys.

Descansin en Pau

BENVINGUTS

En Miquel Cristòfol Genovard Quetglas, nasqué el passat 17 de setembre. Els seus pares són en Llorenç i Na Catalina. Enhorabona.

JA L'HAN FETA

En Pere Bergas Payeras i Na Joana Aina Bergas Mas es casaren el dia 26 de Setembre a la nostra parròquia. Que duri sempre la vostra felicitat.

EL TEMPS

Crec que ja tots frissam de què se'n vagi aquesta basca que aguantam en aquest mes de Setembre. Pràcticament tots els dies, els termòmetres han marcat unes màximes de 32º C, notant-se una lleugera refrescada el passat dia 25. Les mínimes han estat entre els 22, 23 graus centígrads. En quant a pluja, just 4 litres per metre quadrat que caigueren el dia 4, en una petita tormenta.

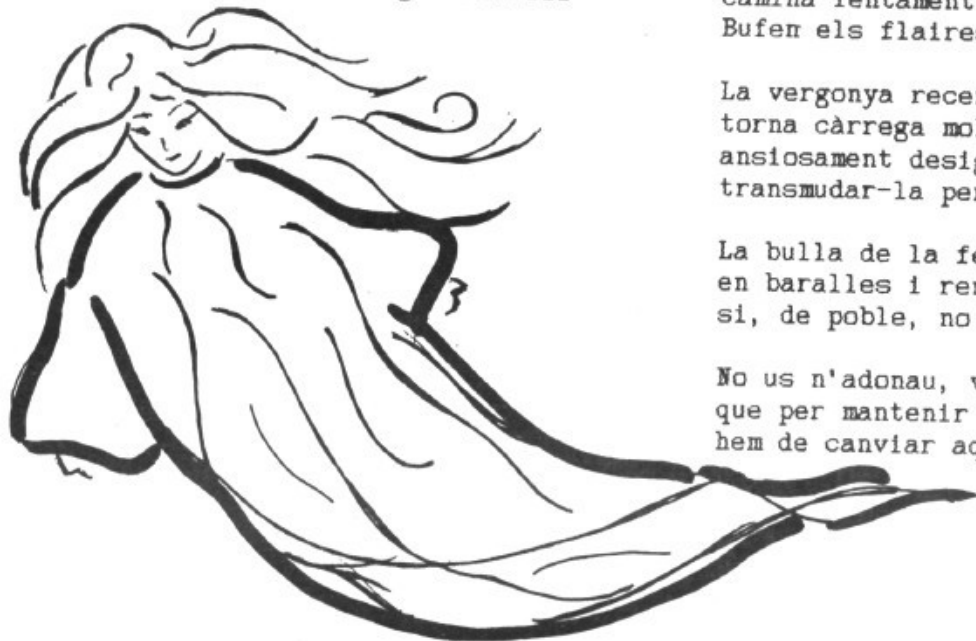
Poemes i Gloses

A sa plaça de Maria
han aturat sa circulació
perquè hi ha un senyor
que la feta guarderia.
I la seva xuleria
l'ha tornat un poc colló.

En Damià Pons de Campanet
va venir a Maria un dia
i cercà de companyia
l'homo més bo de Maria
que és en Miquel Joanet.

Sa gent de temps enrera
era molt ignorant
sa qui duia ets infants
era Madò Bet Barrera
Ses cases de sa Verdera
eren uns grans casals
qui més hi diu manco hi sap
i s'afiquen dins la cervellera.

Maciana Bergas Ferriol

Diuen que en Pep Maonès
una festa vol preparar
i sa gent que aquí vendrà
és perquè tothom el coneix.

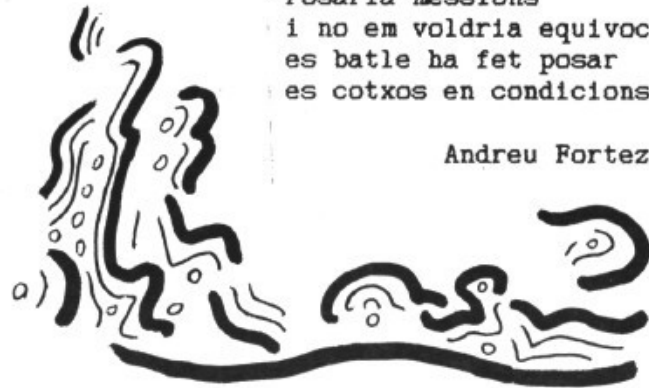
Un temps feia de pagès
i a ningú volia mal
i Sa Festa des Pedal
la fa en Pep Maonès

Es divendres dematí
a sa plaça molta fruita
n'hi ha que mengen truita
i qualche tassó de vi.

Un home que va per mig
el poden atropellar
n'hi ha que van a menjar
en es café un plat de frit.

Posaria messions
i no em voldria equivocar
es batle ha fet posar
es cotxos en condicions.

Andreu Forteza

SONET TRIST

La xafogosa llar roman tranquila.
Mon poble, endormisat, no es belluga
camina lentament com una oruga.
Bufen els flaires d'abans per la vila.

La vergonya recent no ens espabila,
torna càrrega molesta, feixuga,
ansiosament desig que ara es puga
transmudar-la per dignitat pubila.

La bulla de la festa patronal
en baralles i rencor la convertiu
si, de poble, no en teniu consciència.

No us n'adonau, veïnats, que és capdal
que per mantenir nostre poble viu
hem de canviar aquesta vivència?

Magí Ferriol

ELS PLATANERS

ELS PLATERS DE LA PLAÇA DES POU

Els 23 arbres de la nostra plaça des Pou, testimonis de molts aconteixements del poble al llarg dels seus 46 anys de vida, són anomenats platers o plataners.

Són plantes superiors (espermafites dicotiledònies) que perteneixen a la família Platanàcies originals de l'hemisferi nord que comprèn en total unes vuit espècies. La més cultivada és Platanus Híbrida procedent del creuament entre Platanus Orientalis (Àsia Menor) i Platanus Occidentalis (Amèrica del Nord).

Els platers són arbres d'ombra que els podem trobar als parcs, carrers, carreteres i freqüentment a les places com la del nostre poble de Maria o passejos com el del Born de Ciutat.

A la tardor, després de festes, comencen a caure les fulles i confirmen la caducitat foliar com a defensa contra la baixada de les temperatures de l'hivern proper i evitar la seva congelació.

Són arbres de creixement ràpid que poden tenir una alçada entre 10 i 40 metres i poden viure molts d'anys. Resisteixen els ambients contaminats i poden viure molts d'anys. El tronc és gruixut i es reconeix fàcilment per l'aspecte clapat de

l'escorça, de color marró l'externa i grisa la interna i perquè es desprèn del troc com si fos la crostera d'una ferida.

Les fulles són grosses, de color verd groguenc, palmajades i dentades, amb pèls per la part superior de la fulla. Aquestes estan dividides fins a la meitat del limbe i formant cinc lòbuls ben visibles.

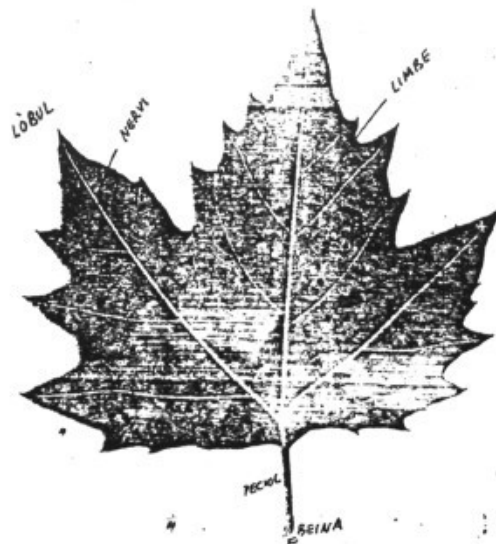
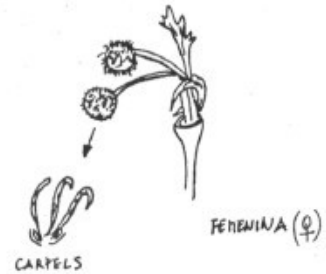
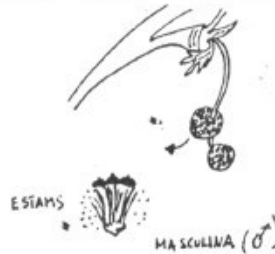
Les flors dels platers o plataners són unisexuals (estams i carpels a flors separades) però damunt el

mateix peu de l'arbre (monoics). Les flors agrupades formen inflorescències que donen lloc a infrutescències (fruits) en forma de bolles de color verd-marró. Floreixen d'abril a maig. Es sol propagar per esqueixos, ja que les llavors són inviubles.

La fusta dels platers és forta i d'un gra fi i de cert valor.

Què molts d'anys puguin viure.

Pere Crespi i Salom

FULLA

ESCORÇA

LA NICOTINA

El tabac és una aportació del Nou Món a la civilització, desconegut pels europeus. L'espècie *Nicotiana Tabacum* creix espontàniament sols a Amèrica Central i a Amèrica del Sud i la *Nicotiana rústica* a Amèrica del Nord i a les indies Occidentals. Era usada pels indis per a pràctiques religioses i curatives. No és així en el món civilitzat, la seva adaptació fou ampla i ràpida.

El component actiu del tabac, la nicotina, fou aïllada per primera vegada de les fulles de la *Nicotiana Tabacum* al 1.828 per En Posselt i Reiman. Es tracta d'un alcaloide líquid (únic a temperatura ambient) incolor i levògir, és volàtil en corrent de vapor d'aigua i molt tòxic. El nom de l'alcaloide del tabac, la nicotina, prové de Nicot, un dels primers ambaixadors francesos que envià llavors a França.

La Nicotina està continguda a la planta seca amb una concentració del 2 al 8 %, pel que en un cigarro pur de pes aproximat de 10 grams conté de 200 a 800 mil·ligrams. La dosi tòxica letal a l'home és de 60 mil·ligrams (la del Cianur és de 600 mgr.). Per tant el contingut en nicotina d'un sol cigarro pur, basta per produir la mort a varies persones. El simple fet de què es pot fumar s'explica perquè sols s'absorbeix un 10% durant la inhalació i per la rapidesa amb la que l'organisme degrada i elimina l'alcaloide, evitant la seva acumulació. Si s'ingereix infusió de tabac, usada com insecticida a l'agricultura, accidentalment, resulta molt perillosa.

La nicotina és un estimulants dels ganglis a baixes concentracions i paralitzants en altes. Amb les concentracions a la sang que habitualment es produeixen en un fumador (0'03 mgr.), el quadre simptomàtic és una mescla d'excitació i paràlisi ganglionar. Aquests símptomes corresponen a accions de la nicotina en el sistema Nervios Central. La nicotina posseeix també la propietat d'unir-se en els receptors i produir l'estimulació dels músculs, això no obstant, si el sistema ACE no és capaç de destruir-la, una quantitat suficientment gran pot bloquejar tots els receptors i

produir la paràlisi. Així per exemple, una estimulació del múscul cardíac seguida d'una paràlisi produeix la mort.

La facilitat en què la nicotina bloqueja els receptors colinèrgics explica el seu ús com insecticida natural, doncs produeix la mort a l'insecte per fallada respiratòria.

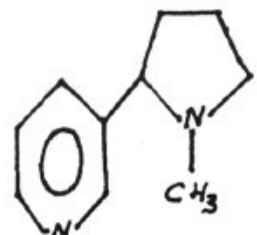
És característic de la nicotina, la forta tolerància que es produeix en poc temps, al igual que es crea dependència cap a ella.

La nicotina no té cap acció terapèutica però té una gran importància sociològica. Els riscos per la salut del fumador es consideren de la major importància. Per una part tenim la inhalació de productes de la combustió del tabac, cancerígens i irritants (alquitrà, òxid de Carboni, anhídrid sulfurós, etc). En una època, tan sensible als perills de la polució atmosfèrica, el fumador voluntàriament aspira un aire cent vegades més polucionat que la població industrial menys acondicionada. Un altre problema del fumador és la intoxicació crònica per la nicotina que es relaciona amb dues malalties de la major importància i freqüència: arteriopatia i úlcera gàstrica, a més dels riscos d'avortaments i llessions fetals.

Aquest alcaloide s'absorbeix fàcilment del tracte respiratori, les mucoses bucals i la pell. Aproximadament, del 80 al 90 % de la nicotina s'altera a l'organisme, principalment al fetge, però també en els renyons i als pulmons. La vida mitja de la nicotina, després de la inhalació o l'administració parenteral és de 30 a 60 minuts. També s'excreta per la llet de les dones que durant la lactància fumen. La llet de les mares fumadores pot contenir fins 0'5 mgr. per litre.

Gaspar Mas Mas.

Fórmula de la Nicotina

PÀGINA BIBLÍCA.

OPINIO DAMUNT SA FESTA DES MELÓ.

A través d'aquesta secció CORREU OBERT de FENT CARRERANY vull expressar sa meva opinió damunt sa tristament anomenada "Festa des meló".

Amb aquesta "festa", Mallorca sencera coneix es nom de Maria de la Salut i de seguida pensen que som un poble especial devora ets altres per sa nostra falta de civisme; fins i tot se'n riuen de noltros. Jo som de Sineu i me sent de Sineu en primer lloc i després de Maria, però es meus fills sí se senten totalment de Maria i, un dia o altre, fora d'aquí, hauran de patir sa vergonya abans anomenada. Tant aquest any com es passats, crec que és una vergonya sa "Festa des Meló". Enguany hi hagut molta política pe'n mig i enveja. I per això, fins l'any que ve, ens senyalaran amb es dit. Noltros, es veïnats de sa Plaça des Pou i carrers que l'envolten, hem de patir a ses nostres façanes i acerades sa brutor i burreria de sa "Festa". Si aquesta es fes davant ca es qui tiren es melons al millor no ho farien. Don s'enhorabona a n'es batle per fer el possible per acabar amb sa "Festa des meló".

Magdalena Munar

NO SÓN PER VENTURA ELS RICS ELS QUI US OPRIMEIXEN I ELS QUI US TIREN. DAVANT ELS TRIBUNALS? Jaume 2,6.

En general ens movem per les riqueses, els doblers, el posseir i el tenir. Tot això afavoreix l'egoisme, l'individualisme, etc. Es veu a nivell internacional i nacional; a nivell de comunitats autònomes i a nivell de pobles; a nivell de famílies i de persones.

Els governants de cada nació defensen els seus interessos, encara que hagin d'esser perjudicades altres nacions. Un consell autonòmic estira el màxim del govern Central encara que una altra comunitat sigui perjudicada. Cada ajuntament demana molt encara que un altre municipi ho necessiti més. Una família acumula tot el que pot encara que una altra estigui necessitada. Un individu s'infla de riqueses a costa de la pobresda de molts, etc.

Sant Jaume insisteix en estimar a l'altre, al manco com a tu mateix i no fer distinció entre persones.

Enfront de tot això diu el sant: "La vostra riquesa quedarà podrida, i els vostres vestits, arnats; el vostre or i la vostra plata, rovellats i el seu rovell serà un testimoniatge contra vosaltres".

Realment aquest trist testimoni es veu en tots els nivells abans esmentats, sempre dins l'abominable sistema de la propietat privada dels medis de producció, dins el trist sistema de fronteres; dins la fabricació d'armes, cada dia més sofisticades. Són sistemes de rovell que van consumint la bona convivència humana.

En petit, entre nosaltres, en feim dos reials del mateix: Si no tenim el poder, el volem i si l'hem perdut el cercam. El tenir té més força que l'esser i el posseir pot més que el compartir.

Tal vegada, un dia, el sistema canviarà i podrà esser realitat que cada un treballi d'acord amb la seva capacitat i rebi segons la seva necessitat.

Pere Fons

CORREU OBERT

CASA DE LA VILA O "CASA CONSISTORIAL".

Ara començ a entendre perquè el nostre Ajuntament encara no ha canviat les lletres de la façana on es pot llegir "Casa Consistorial" i no en la nostra llengua com seria Casa de la Vila.

Per esser realment una casa de la Vila no basta que ho posi la seva façana, sinó que també ha d'actuar com a tal, ha d'esser una casa que hi tenguí cabuda tot el poble i fins ara crec que no ha estat així. Hi ha hagut una sèrie de fets que amb els quals s'ha ofès, rebutjat, a una part del poble, que són els següents:

- Penjar a un pal del balcó de la "Casa Consistorial" la "Bandera Espanyola" sense altra que l'acompanyi no identifica a tot un poble perquè hi ha gent que no es sent identificada amb aquesta bandera, idò ja no és una casa de tota la vila.

- Al llarg d'una reunió que es fa dins la Sala, el Batle per part seva, treu una persona de dins la "Casa Consistorial". Això vol dir que no hi té cabuda tothom allí dintre. És a dir, no és una casa de la vila si no hi cap tothom.

- Si s'organitza per part de l'Ajuntament un

Sopar Popular damunt la plaça per a tota la gent del poble, i els mateixos organitzadors (l'Ajuntament) no assisteix al sopar sinó, pitjor, ells van a sopar a una altra banda separats de la gent del poble, amb això... què es vol dir? Què rebutgen la gent del poble? Què se senten superiors a la gent del poble per estar sopant amb ells? O simplement que passen de la gent del poble? Si és així, jo crec que aquell edifici on ells es reuneixen no es pot dir Casa de la Vila sinó Casa del Consistori. Per aquests motius trobo encertat el fet de què encara no s'hagin canviat les lletres de la façana de la Casa de... .

Personalment trobo que la Casa de la Vila, ho sigui el més prest possible en tots els sentits, tant de fets com de nom.

Miquel Morey i Mas

CARTA DIRIGIDA ALS ORGANITZADORS DE LA "FESTA DEL PEDAL".

El motiu d'aquesta carta és per manifestar la meua sorpresa que em va produir el fet de que els organitzadors d'aquesta festa convidassin a tots els nins dels pobles veïnats: Ariany, Petra, Sineu, etc... i en canvi els nins de Maria no han estat convidats. Només estan enterats pels cartells que hi ha penjats a diferents establiments del poble. Però a l'escola que és el lloc on hi van tots els nins de Maria que tenen de 5 a 14 anys, no hem rebut res, ni cap cartell, ni cap invitació. Res de res.

Això m'ha resultat molt estrany ja que l'escola és on es dirigeixen totes les entitats de Mallorca quan organitzen alguna activitat on els nins són els protagonistes. Serà que volem quedar bé davant els nins dels altres pobles i no pels de Maria de la Salut?

La Directora del Col·legi Públic de Mª de la Salut.

CASA DE LA VILA

COMISSIÓ DE GOVERN DEL DIA 14 D'AGOST

S'agafaren els següents acords:

- Aprovar els pressupost de festes que puja a 1.500.000 pts.
- Aprovar el padró unificat d'arbitres de 1987.
- Aprovar 9 expedients d'obres.
- Aprovació del pagament de les següents factures:
 - * Extres carrer Juníper Serra, 183.518 pts. de Siquier, S.A.
 - * Asafaltat pista de bàsquet, 177.268 pts de Siquier, S.A.
 - * Il.luminació del camp de futbol-sala: 314.457 pts de Macas.

COMISSIÓ DE GOVERN DEL DIA 31 D'AGOST

Es prengueren els següents acords:

- Contractació amb l'empresa Sebastià Carbonell de la Pavimentació de camins veïnals amb un pressupost de 9.325.000 pts.
- Contractació de l'equipament de mobiliari de la Llar, per valor de 2.926.828 pts amb Muebles Son Espanyolet.
- Contractació de l'equipament de maquinària de la Llar, per valor de 467.488 pts amb Moyà-Sastre, S.A.
- Subvencionar amb 25.000 pts. al Xivarri per la Pujada a Lluc a Peu.
- Subvencionar al club Ciclista amb 15.000 pts per la Carrera del 4 d'Octubre.
- Subvencionar el material (fins a 50.000 pts) de l'obra feta per Joan Pons al camí de Deulosal, amb la qual cedeix uns 60 cm. de la seva propietat per la via pública.
- Aprovar el pagament d'una factura de 301.280 pts a Pedro Serra, per 1345 m2 de pintura a la LLar dels Padrins.
- Dirigir un escrit al CIM, renunciant a l'obra de pavimentació de carrers del Pla d'Obres i Serveis del 87, degut a l'excesiva aportació municipal (2.800.000 pts). Això es tindrà en compte en el Pla d'Obres i Serveis del 88.

SESSIÓ PLENARIA DE DIA 18 DE SETEMBRE

- Al darrer ple s'aprovaren les bases de la convocatòria del concurs-oposició per a la contractació temporal d'un peó i d'un vigilant, a temps parcial, del camp d'Esports. Per recordar als interessats: Sortirà publicat al BOCAIB i des del moment de la publicació hi haurà un plaç de 20 dies per a presentar les instàncies. El concurs-oposició consistirà en un concurs de mèrits i una prova pràctica pel peó i una de cultura general pel vigilant del camp d'esports.

- A proposta de la Comissió Informativa d'Assumptes Generals, s'apravà crear una comissió encarregada de realitzar un Reglament de Normalització Lingüística.

- Es donaren a conèixer les despeses de les festes:

- Los Hermanos Rosselló.....	20.000	pts.
- Xeremiers de Sant Joan.....	20.000	"
- Sis Som (Revetla).....	75.000	"
- Concert de Música Jove.....	28.000	"
- Verbena (Orquestrina i Test)	130.000	"
- Festival Play-back.....	30.000	"
- Teatre: Mitja Hora Després.	30.000	"
- Banda de Tambors i Cornetes	14.000	"
- Sopar Popular.....	31.640	"
- Exposició Taller-Lúdic.....	33.539	"
- Material de so i cinta Play.	21.202	"
- Premis Carreres Cos-Plantes	80.000	"
- Focs Artificials.....	100.000	"
- C.C. Maria de la Salut.....	100.000	"
- Soc. Caçadors "Sa Guàtlera"	100.000	"
- Cop de Gas.....	305.000	"
- Feines de la Plaça.....	100.000	"
- Programes.....	120.000	"
- Pregó de Festes 1986.....	50.000	"
- Paperí.....	82.700	"
- Trofeus Gravats Llorens....	44.000	"

=====

TOTAL 1.515.081 pts.

Aportació de l'Ajuntament... 1.500.000 pts
 " de SA NOSTRA..... 15.000 "

(Falten unes subvencions del CIM, La Caixa i la Banca March).

PELS QUI VULGUIN FER OBRES

L'aparellador de l'Ajuntament està a disposició dels qui vulguin informació sobre les possibles obres a fer els dimarts de 9 a 11 hores, i els divendres de 9 a 2 hores.

NETEJA A L'ESCOLA DE DALT

Durant els tres primers dies del curs s'ha procedit a pintar el pati, l'escala i les portes de l'edifici nou de l'escola de dalt. Així mateix s'han reparat els vidres romputs i els desperfectes de les portes.

BIBLIOTECA MUNICIPAL DE MARIA DE LA SALUT

HORARI:

DILLUNS: de 18 a 20 hores

DIMECRES: de 18 a 20 hores

DISSABTE: d'11 a 1 hores

DESPESES DEL PLA D'OBRES I SERVEIS.

MARIA DE LA SALUT		C.I.M.	AJUNTAMENT	TOTAL
Pla 1983	Construcció Llar dels Ancians, 1a. fase	3.503.000	—	3.503.000
Pla Addicional II 1983	Obertura i Pavimentació del C/ Porto Cristo	900.000	997.410	1.897.410
Pla 1984	Pavimentació i millora d'alguns carrers	3.988.086	703.780	4.691.866
	Construcció planta baixa magatzems	1.870.000	330.000	2.200.000
Pla 1985	Pavimentació i millora d'alguns carrers, 2a. fase	5.398.042	284.108	5.682.150
	Construcció Llar dels Ancians, 2a. fase	2.500.000	2.257.320	4.757.320
Pla 1986	Pavimentació i millora d'alguns carrers. 3a. fase	6.480.000	412.024	6.892.024
	Construcció Llar dels Ancians, 3a. fase	4.520.000	—	4.520.000
Pla 1987	Pavimentació asfàltica d'alguns camins veinals	8.415.357	935.040	9.350.397
	Pavimentació asfàltica d'alguns carrers, 4a. fase	2.584.643	2.827.372	5.412.015

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

ACCIÓ SOCIAL

A través de l'àrea d'acció social, el Consell de Mallorca...

compleix una tasca essencial: manca necessitant el conjunt de centres que són propiament seus.

i amb ajuda a totes les entitats amb fins socials a Mallorca. L'Hospital General, l'Hospital Psiquiàtic, la Llar de la Infància, la Llar de la Joventut, la Llar dels Ancians i el Patronat Verge de la Salut,

són els Centres que el Consell lencua al seu càrrec. Però l'acció social del Consell de Mallorca no s'acaba aquí. Es continuen ajudant a nombrosos entitats de l'illa, amb importants subvencions.

L'organització conferències i campanyes de divulgació sanitària. Se realitzen cursos de Prevenció sanitària i assistència a nivell sectorial. Es promou l'organització de congressos i simposis mèdics

i es publiquen nombrosos estudis sobre temes sanitaris. Aquestes són les tasques de molts de personal que treballen intensament en el Consell Insular, i obtenint bons resultats per a Mallorca.

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

BON CONSELL, BONS RESULTATS

Acció Social. La seva funció principal és ajudar a les entitats socials i benèfiques que treballen en el benestar social i cultural de la població.

Calter. L'activitat calter és una de les més importants del Consell Insular, ja que permet a les entitats socials i benèfiques obtenir els recursos necessaris per a la seva activitat.

Cooperació. La cooperació és una de les activitats més importants del Consell Insular, ja que permet a les entitats socials i benèfiques obtenir els recursos necessaris per a la seva activitat.

Economia. El treball econòmic és una de les activitats més importants del Consell Insular, ja que permet a les entitats socials i benèfiques obtenir els recursos necessaris per a la seva activitat.

CARRERANY ESPORTIU

5^è TORNEIG de FUTBOL-SALA "FENT CARRERANY"

El V Torneig de Futbol-Sala que ha organitzat FENT CARRERANY i que ha resultat molt polèmic, ha tengut com a campió a FONTHISA. La trajectòria d'aquest al llarg del torneig ha estat molt regular just havent perdut un punt davant RIU-FRUITS i ha donat espectacle a quasi tots els partits que ha disputat, principalment al que va enfrontar al 4 vegades campió S'ESTIU-82 i que va guanyar per 4-1. A les seves files ha tengut jugadors de qualitat reconeguda i de renom dins l'àmbit futbolístic mallorquí i balear com són en Jaume Bauzà i en Tomeu Jaume. Els altres jugadors han complert a la perfecció la seva labor fins a la fi del campionat i han col·laborat en el triomf final sabent estar al seu lloc en tot moment.

Des d'un principi la idea de jugadors i responsables de l'equip era fer campions i a ser possible fent bon joc i disfrutant de jugar. El seu jugador Tomeu Jaume fou elegit per l'organització, millor jugador del torneig gràcies al gran campionat que va fer. Les seves pujades per la part esquerra de la pista feien mal a les defenses contràries i la seva labor en defensa, neta i efectiva. Destacar també

el gran torneig realitzat pen Toni Fuster qui, amb 37 anys a l'esquena, lluitava com un jove de 20, jugava bè i marcava gols.

El seu gran rival ha estat S'ESTIU-82 i, com molts varen preveure des de l'inici del torneig, el partit que disputaren entre ells va decidir al campió. Representants de FONTHISA i jugadors ens han fet arribar la seva protesta en el sentit de que aquest partit es va jugar a una hora dolenta, les 8'30 del matí, quan el vespre abans hi havia verbena a Sineu, lloc d'on eren la majoria de jugadors. L'ESTIU-82 defensant els seus interessos,

com es lògic, no va voler canviar l'horari i el gran perdedor va esser el possible públic. Així ens ho han dit i talment ho deim. La plantilla ha estat formada per en Pere Ramis, porter, en Tomeu Mas, en Joan Bergas, en Pere Bestard, en Toni Alomar, en Toni Fuster, en Guillem Mestre, en Jaume Bauzà, en Tomeu Jaume, en Pepe Martínez, en Guillem Fuster i en Miquel Gelabert. L'entrenador ha estat en Guillem Fuster i el capità en Joan Bergas.

Enhorabona a tots!

Antoni Mas Negre

CARRERANY ESPORTIU

ENTREVISTA : Jaume Torelló

DIRECTIU DEL FUTBOL CLUB MARIENSE

El F.C. MARIENSE ha tengut, de cara a n'aquesta temporada 87/88, una profunda renovació a la seva junta directiva. El vice-president és en Jaume Torelló. Per ara pareix "L'anima mater" ja que sempre és al camp i ho ha agafat amb il·lusió i ganes de fer feina. Per dir-ho de qualque manera, de moment, és el cap més visible de la directiva i amb ell hem tengut un breu diàleg.

-Com heu planificat aquesta temporada que ja ha començat, amb no molta sort per cert?

-Ho hem fet de la manera més realista possible. Pensam que tenim un bon equip, sobre tot després de veure aquestes dues darreres temporades

que hem militat a II Regional. Pràcticament amb els mateixos jugadors que el darrer any i un entrenador extern l'afrontam. Pensam que si els jugadors responen i entrenen una mica podem fer un bon paper. L'inici de temporada ha estat molt fluix però crec que cada vegada anirem a més, amb una poca voluntat per part de tots, entrenador i jugadors que el cap i a la fi són els qui juguen i afronten els partits. La base fonamental per fer una bona campanya és l'entrenament i crec que gran part dels jugadors i el mister així ho han entés. La directiva procurarà fer les coses bé i resoldre els problemes que puguin sortir.

-Què li demanes al

aficionat?

-Que cada diumenge baixi al camp de "Sa Font" i animi a l'equip. Esperam que siguin molts els que ho facin ja que el diumenge és l'unic espectacle públic que tenim al poble, i a més el MARIENSE és l'equip representatiu de Maria. Record que la campanya de socis ja està en marxa i confiam en què el ritme d'associats vagi en augment. Hem de tenir en compte que mantenim 3 equips i les despeses són grosses.

Segurament al llarg de la temporada tindrem oportunitat de tornar xerrar amb en Jaume o un altre directiu. Per ara ens conformarem amb això.

Jaume Mestre Llopart

QUADRE D'HONOR DEL V TORNEIG DE FUTBOL-SALA DE MARIA DE LA SALUT

CAMPIÓ: FONTHISA

SEGON CLASSIFICAT: S'ESTIU 82

EQUIP MENYS GOLETJAT: S'ESTIU 82

" MAXIM GOLETJADOR: S'ESTIU 82

" GUANYADOR TROFEU ESPORTIVITAT: PUB Nº 1-FENT CARRERANY

MILLOR JUGADOR DEL TORNEIG: TOMEU JAUME FERRIOL (FONTHISA)

MAXIM GOLETJADOR DEL TORNEIG: PERE MORRO MUNAR (S'ESTIU 82)

FEIM CARRERANY

L'Associació Cultural informa:

PROGRAMACIÓ DE LES EXCURSIONS D'HIVERN

=====

Per a tots aquells que els hi agrada fer una excursió de tant en tant, n'hem preparat un grapat, una cada primer diumenge de mes, manco el primer diumenge de Novembre (Tots Sants), i el primers diumenges de Gener (Reis i Sant Antoni) que degut a les citades festes es veurà modificat. Això no lleva que se'n puguin organitzar d'altres, però ens hem marcat aquest mínim:

- 4 d'Octubre: ERMITA D'ARTA
- 8 de Novembre: PUJADA AL MASSANELLA
- 6 de Desembre: CASTELL D'ALARÓ
- 7 de Febrer: TORRENT COANEGRA
- 6 de Març: PUIG TOMIR

I dins el número d'Abril ja donaríem la programació de les excursions d'estiu. Els interessats convé que passeu pel local, per apuntar-vos, conèixer l'horari i altres detalls. A veure si vos animau!

Itinerari aproximatiu de la sortida a l'Ermita d'Artà, prevista pel proper diumenge, 4 d'Octubre

BALL DE BOT

=====

També com l'any passat es durà a terme aquesta activitat als locals de la nostra Associació. Els interessats que estiguin "al loro" que prest rebran notícies.

GIMNASIA FEMENINA

=====

Aquesta és la novetat d'enguany. Hi molt d'interés en aquesta activitat, per la qual cosa estam fent gestions per contactar amb un/a monitor/a que pugui dirigir a les gimnastes.

EL TORRENT DE PAREIS

=====

Dues vegades hem realitzat aquesta meravellosa excursió aquest estiu. I perquè ho sàpiguen els qui els assusten aquestes excursions, va venir amb nosaltres un "jovenet" de 78 anys: l'amo en Toni Regalat. I, com que no us ho podem explicar amb paraules, vos convidam a tots a veure la projecció de diapositives de l'excursió, el proper dissabte dia 3 d'Octubre al local de l'Associació, a les 9 del vespre.

CURSET DE CATALA

=====

De l'Octubre al Març, la nostra Associació organitzarà, per segon any consecutiu, un curset per aprendre un poc més sobre la nostra llengua. Teniu temps per apuntar-vos fins dia 15 d'Octubre. La matrícula serà de 500 pts pels socis i 1000 pts pels qui no ho són.

RADIO MARIA RETORNA A LES ONES

=====

A partir del proper dimecres dia 30 de setembre, tornareu tenir en tots vosaltres, a la freqüència de 104.1 de la FM, les emissions de Ràdio Maria, aturades a causa del canvi de local.

El nou horari serà el següent:
 DIMECRES: de 18'30 a 20'30 hores
 DIJOUS: " " " " "
 DIVENDRES: " " " " "
 DISSABTE: de 12 a 14 hores.

Esperant que la programació sigui del vostre agrat, sintonitzau RADIO MARIA FM 104.1 !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!